یک کارشناس بازار کار و اشتغال مطرح کرد:

اقتصاد دیجیتال؛ کلید کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری در بازار کار

اقتصاد نفتی، تحریم‌ها و تغییر جهت به سمت تولید؛ مسیر دشوار بازار کار ایران/ کیفیت اشتغال؛ حلقه گمشده سیاست‌های بازار کار در ایران

سپهرغرب، گروه اقتصادی - سمیرا گمار: یک کارشناس حوزه اشتغال و بازار کار گفت: اقتصاد دیجیتال به‌عنوان یکی از محورهای نوین توسعه اقتصادی، توانسته با بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی، مسیر جدیدی برای کاهش هزینه‌ها، افزایش سرعت انجام فعالیت‌ها و بهبود بهره‌وری در بازار کار ایران فراهم کند. با وجود این ظرفیت، هنوز بسیاری از فرصت‌های اقتصاد دیجیتال در کشور ما به‌طور کامل مورد استفاده قرار نگرفته است. توجه به این حوزه می‌تواند نقش مهمی در ارتقای کیفیت اشتغال و ایجاد فرصت‌های پایدار داشته باشد.

اشتغال همواره یکی از مهم‌ترین و چالش‌برانگیزترین موضوعات اقتصادی و اجتماعی در ایران بوده. در دهه‌های اخیر، باوجود تمرکز گسترده بر آمارهای اشتغال و بیکاری، آنچه کمتر مورد توجه قرار گرفته، کیفیت اشتغال و پایداری مشاغل ایجادشده است. افزایش نرخ اشتغال به‌تنهایی نمی‌تواند نشانه‌ای از بهبود وضعیت بازار کار باشد، چراکه بدون در نظر گرفتن مؤلفه‌هایی نظیر امنیت شغلی، سطح درآمد، تخصص‌محوری و تطابق با نیازهای واقعی جامعه و اقتصاد، اشتغال تنها در ظاهر گسترش می‌یابد اما در عمل به تقویت بنیان‌های اقتصادی منجر نمی‌شود.

در ایران، ساختار سنتی اقتصاد، اتکای چنددهه‌ای به درآمدهای نفتی و نبود پیوند نظام‌مند میان آموزش، مهارت‌آموزی و نیازهای واقعی بازار، باعث شده کیفیت اشتغال از میان شاخص‌های اصلی توسعه اقتصادی مغفول بماند. این وضعیت در حالی است که تحولات جهانی، از تغییرات فناورانه تا ظهور اقتصاد دیجیتال، الگوی مشاغل را به‌سرعت دگرگون کرده‌اند و بسیاری از کشورها، کیفیت اشتغال را به‌عنوان معیاری مهم برای سنجش کارآمدی سیاست‌های کلان اقتصادی و اجتماعی خود در نظر گرفته‌اند.

یکی دیگر از زوایای مهم در ارزیابی کیفیت اشتغال، میزان دسترسی برابر گروه‌های مختلف اجتماعی به فرصت‌های شغلی مناسب است؛ به‌ویژه زنان، جوانان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی که سهم قابل توجهی از جمعیت بیکار کشور را تشکیل می‌دهند. در چنین شرایطی، بررسی دقیق وضعیت اشتغال در ایران، نه تنها بر پایه کمّیت، بلکه با تمرکز بر ابعاد کیفی، پایداری و عدالت‌محور بودن فرصت‌های شغلی ضروری به‌نظر می‌رسد.

در گفت‌وگویی که در ادامه می‌آید، کارشناس باسابقه حوزه اشتغال و بازار کار، با نگاهی تحلیلی به مؤلفه‌های کیفیت اشتغال، نقش سیاست‌های دولتی، نارسایی‌های نظام آموزشی و مهارتی و وضعیت اشتغال گروه‌های خاص ازجمله زنان و جوانان پرداخته است. این گفت‌وگو تلاش دارد تصویری واقع‌گرایانه و کارشناسی از وضعیت اشتغال در ایران ترسیم کرده و بر ضرورت بازنگری اساسی در سیاست‌گذاری‌های حوزه کار و اشتغال تأکید کند.

> **نظام آموزشی و مهارتی؛ حلقه مفقوده تطابق آموزش با نیاز بازار بوده و نرخ بیکاری بالای جوانان و فارغ‌التحصیلان؛ چالشی جدی در اشتغال کشور است.**

■ **کیفیت اشتغال تابع نیاز، فناوری و پایداری است**

حمید حاج‌اسماعیلی، در این گفت‌وگو تأکید کرد که کیفیت اشتغال در کشور باید بر اساس نیازهای اجتماعی و اقتصادی تعریف شود و گفت: پیش از آنکه به کیفیت شغل بپردازیم، باید بررسی کنیم چه مشاغلی برای جامعه ضروری هستند. تعیین این اولویت، مقدمه‌ای بر هر نوع ارزیابی کیفی است.

وی با اشاره به ساختار اقتصادی ایران که برای سال‌ها متکی به درآمدهای نفتی بوده، افزود: اقتصاد خدمات‌محور ما به سمت تولید حرکت نکرده است. با تشدید تحریم‌ها و کاهش منابع نفتی، ما ناچار به بازگشت به تولید شدیم و امروز مشاغل تولیدی به لحاظ کیفی اولویت بالاتری نسبت به مشاغل خدماتی دارند.

این کارشناس بازار کار، ادامه داد: البته این به معنای بی‌اهمیتی مشاغل خدماتی یا کشاورزی نیست، اما تولید به‌دلیل توان ایجاد ثبات و پایداری در شرایط خاص اقتصادی، اهمیت بیشتری دارد.

حاج‌اسماعیلی همچنین استفاده از فناوری‌های نوین را در ارتقای کیفیت اشتغال ضروری دانست و گفت: در شرایط کنونی، کاهش هزینه‌ها از طریق بهره‌گیری از فناوری و اقتصاد دیجیتال اهمیت بسیاری دارد. این حوزه می‌تواند علاوه بر بهره‌وری بالا، سرعت انجام امور را نیز افزایش دهد.

وی اظهار کرد: تعریف پروژه‌محور مشاغل، به‌ویژه آن‌هایی که بر مهارت و دانش استوارند، نیز باعث افزایش بهره‌وری و کیفیت می‌شود. در مقایسه، مشاغل یدی و سنتی اگرچه همچنان مورد استفاده‌اند، اما از منظر توسعه اقتصادی جایگاه پایین‌تری دارند.

■ **چالش‌های پایداری اشتغال**

این کارشناس بازار کار در بخش دیگری از گفت‌وگو، به دلایل ناپایداری برخی مشاغل اشاره کرد و یادآور شد؛ وقتی مشاغل بر اساس نیاز واقعی تعریف نشوند، نمی‌توان انتظار پایداری داشت. تعریف شغل باید مبتنی بر نیازهای صنعت، اقتصاد و جامعه باشد.

حاج‌اسماعیلی همچنین بازار فروش را از عوامل تعیین‌کننده پایداری اشتغال دانست و توضیح داد: در سطح جهانی، مشاغلی پایدار تلقی می‌شوند که علاوه بر بازار داخلی، توان صادراتی نیز داشته باشند. تولید به سرمایه‌گذاری بلندمدت نیاز دارد و بدون بازار مطمئن، دوام نمی‌آورد.

وی افزود: اگر خطوط تولید به‌روز نشوند و همچنان از فناوری‌های قدیمی استفاده شود، رقابت‌پذیری کاهش می‌یابد و پایداری شغل تهدید می‌شود. در مقابل، مشاغل تولیدی معمولاً در برابر شوک‌های اقتصادی و سیاسی مقاوم‌تر هستند.

این کارشناس حوزه اشتغال با اشاره به بحران کرونا گفت: در جریان همه‌گیری کرونا، بیش از ۵۰۰ میلیون شغل خدماتی در دنیا آسیب دید. مشاغلی مثل گردشگری، بانکداری و بهداشت، اگرچه در اقتصاد کشورها نقش دارند، اما ذاتاً ناپایدارتر از مشاغل تولیدی هستند.

■ **آموزش، رکن ارتقای کیفیت اشتغال است**

حاج‌اسماعیلی با تأکید بر نقش کلیدی نظام آموزشی در بهبود کیفیت اشتغال، گفت: آموزش و اشتغال، لازم و ملزوم یکدیگرند. اگر آموزش برای مشاغل نداشته باشیم، بی‌تردید دچار مشکل خواهیم شد. روزآمدسازی مشاغل و افزایش بهره‌وری منوط به آموزش و استمرار بازآموزی است.

وی با تفکیک بخش‌های مختلف آموزش در کشور، توضیح داد: بخشی از آموزش در اختیار آموزش عالی است که دانشجو جذب می‌کند و باید متناسب با نیازهای کشور عمل کند. بخش دیگر نیز در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای قرار دارد که عمدتاً زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی فعالیت می‌کنند و مشاغل عمومی مانند نانوایی، جوشکاری و سایر مشاغل روزمره را پوشش می‌دهند.

کارشناس بازار کار، ادامه داد: این آموزش‌ها به‌صورت ترکیبی از سوی دولت، مراکز کارگاهی، کارفرمایان و بخش خصوصی ارائه می‌شود. همچنین نهادهای کارگری و کارفرمایی نیز در آن نقش دارند. آموزش صرفاً به ارتقای مهارت‌ها محدود نیست، بلکه ایمنی و بهداشت محیط کار نیز بخش مهمی از آن است که در نهایت به کیفیت مشاغل و تحقق اهداف کارگاهی کمک می‌کند.

■ **دولت‌ها در بهبود کیفیت اشتغال موفق نبوده‌اند**

در ادامه گفت‌وگو، حاج‌اسماعیلی به ارزیابی سیاست‌های دولتی در حوزه اشتغال پرداخت و صریح گفت: به‌طور کلی، دولت‌ها در ایران در زمینه ارتقای کیفیت اشتغال موفق نبوده‌اند. نرخ بالای بیکاری گویای آن است که سیاست‌های اشتغال‌زایی مؤثر نبوده‌اند.

وی سه گروه اصلی با بیشترین آسیب‌پذیری در بازار کار را جوانان، زنان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی معرفی کرد و افزود: در حال حاضر، نرخ بیکاری جوانان بالای ۲۳ تا ۲۴ درصد است. بیش از ۴۰ درصد کل بیکاران کشور را فارغ‌التحصیلان تشکیل می‌دهند. این یعنی ما نتوانسته‌ایم برای مهم‌ترین سرمایه انسانی کشور که هزینه‌های قابل توجهی برای آن صرف شده، فرصت شغلی فراهم کنیم.

این کارشناس اقتصاد و اشتغال درباره وضعیت اشتغال زنان نیز گفت: اگرچه دانشگاه‌ها ظرفیت بیشتری را به زنان اختصاص داده‌اند، اما در عرصه اقتصاد، اجتماع و سیاست نتوانسته‌ایم برای آن‌ها فرصت ایجاد کنیم. مشارکت اقتصادی و اجتماعی زنان همچنان بسیار پایین است.

حاج‌اسماعیلی همچنین به ناکامی برنامه‌های کلان کشور در این زمینه اشاره کرد و توضیح داد: ما ۶ برنامه توسعه پنج‌ساله را پشت سر گذاشته‌ایم و اکنون در برنامه هفتم هستیم، اما این برنامه‌ها نتوانسته‌اند سهم مناسبی از منابع کشور را به جوانان، زنان و فارغ‌التحصیلان اختصاص دهند.

وی موج اخیر مهاجرت نیروهای تحصیل‌کرده و باانگیزه را نتیجه این ناکامی دانست و افزود: سیاست‌های اشتباه و غفلت از ظرفیت دانشگاه‌ها و گروه‌های مستعد، باعث شده این افراد به‌جای مشارکت در توسعه داخلی، به کشورهای دیگر مهاجرت کنند.

■ **بازار کار سنتی؛ مانع بزرگ اشتغال زنان در ایران**

این کارشناس بازار کار، با تأکید بر چالش‌های ساختاری به‌ویژه در مسیر اشتغال زنان گفت: بازار کار ایران همچنان یک بازار سنتی است که زنان را عمدتاً در قالب خانه‌دار تعریف می‌کند؛ نگاهی که باید به‌طور اساسی تغییر کند. این نگاه اشتباه، ریشه بسیاری از موانع اشتغال زنان در کشور است.

حاج‌اسماعیلی نخستین گام برای تغییر را در اصلاح رویکرد دولت و حاکمیت دانست و افزود: رویکرد رسمی و حاکمیتی باید نقش اقتصادی زنان را به رسمیت بشناسد و برای آن برنامه‌ریزی کند. این تغییر باید از سطح کلان آغاز شود و به بدنه سیاست‌گذاری و اجرا تسری پیدا کند.

به گفته وی، باید در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی سهم مشخصی برای زنان در نظر گرفته شود. برای مثال، در کارگاه‌هایی که زمینه حضور زنان وجود دارد، باید دست‌کم یک‌سوم از ظرفیت اشتغال به زنان اختصاص یابد. این اقدام باید از طریق آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و سیاست‌های اجرایی به‌صورت دستوری دنبال شود. دولت و بخش خصوصی باید ملزم به رعایت این سهم شوند.

■ **سهم پایین زنان در بخش خدمات، باوجود ظرفیت بالا**

این کارشناس بازار کار با اشاره به ظرفیت‌های بخش خدمات برای اشتغال زنان گفت: بیش از ۱۳ میلیون نفر در ایران در بخش خدمات فعالیت می‌کنند، اما فقط حدود ۲٫۲ میلیون نفر از آن‌ها زن هستند. این در حالی است که بخش خدمات شامل مشاغلی است که عمدتاً با توانمندی‌های زنان سازگارترند.

حاج‌اسماعیلی نمونه‌هایی از این مشاغل را بانکداری، بیمارستان‌ها، فروشندگی، گردشگری و سایر فعالیت‌های خدماتی و اداری که ظرفیت بالایی برای اشتغال زنان دارند برشمرد و گفت: اما ما در بخش دولتی و خصوصی، سهم و جایگاه زنان را به‌درستی تعریف نکرده‌ایم.

■ **اقتصاد دیجیتال؛ فرصتی برای حضور گسترده‌تر زنان در بازار کار**

با وجود چالش‌های سنتی، حاج‌اسماعیلی به یک فرصت نوین نیز اشاره کرد: مشاغل جدید به‌ویژه در حوزه اقتصاد دیجیتال می‌توانند سهم زنان را در بازار کار به شکل قابل توجهی افزایش دهند. سکوهای (پلتفرم) اینترنتی و مشاغل مجازی نه‌تنها دسترسی زنان به بازار کار را آسان می‌کنند، بلکه با کاهش هزینه‌ها و افزایش سرعت، مزیت رقابتی نیز ایجاد می‌کنند.

وی همچنین گفت: در حوزه فناوری اطلاعات و IT، زنان در بسیاری موارد حتی توانمندی بیشتری نسبت به مردان دارند. این ظرفیت باید به رسمیت شناخته شود و با یک رویکرد نو، زمینه‌های شغلی تازه برای زنان در فضای دیجیتال گسترش پیدا کند.

■ **کیفیت اشتغال؛ ضرورتی فراموش‌شده در سایه آمارسازی‌ها**

برآیند گفت‌وگوی حاضر، تصویری نگران‌کننده از بازار کار ترسیم می‌کند؛ جایی که نه‌تنها نرخ بیکاری بالا است، بلکه مشاغل موجود نیز کیفیت، پایداری، عدالت و فناوری لازم را ندارند.

در شرایطی که دولت‌ها از کاهش نرخ بیکاری سخن گفته‌اند، بسیاری از مؤلفه‌های کیفی همچون امنیت شغلی، مهارت‌محوری، عدالت جنسیتی و بهره‌وری نادیده گرفته شده‌اند.

پیوند میان آموزش و بازار، ناکارآمدی مهارت‌آموزی و مقاومت ساختار سنتی در برابر فناوری، ازجمله چالش‌های جدی این حوزه‌اند. همچنین نابرابری فرصت برای زنان، نگاه محافظه‌کارانه به نقش آنان و بی‌برنامگی در استفاده از اقتصاد دیجیتال، مشارکت نیمی از جامعه را محدود کرده است.

اکنون زمان آن رسیده که سیاست‌گذاران، در کنار دغدغه‌های کمی، به کیفیت، عدالت و پایداری اشتغال توجهی جدی داشته باشند؛ چراکه مسیر توسعه واقعی، از اشتغال مولد، شایسته‌محور و هماهنگ با نیاز جامعه می‌گذرد، نه از آمارسازی و اشتغال صوری.

در گفت‌وگو با مدیر پایگاه میراث جهانی منظر فرهنگی هورامان مشخص شد؛

معرفی بهتر هورامان به جهانیان با اجرای طرح پنج‌ساله و ساخت موزه

سپهرغرب، گروه گردشگری - شهره کرمی: مدیر پایگاه میراث جهانی منظر فرهنگی هورامان از اجرای طرح «مدیریت پنج‌ساله» با محوریت مردم محلی و راه‌اندازی موزه فرهنگی هورامان خبر داد و گفت: این پیگیری‌ها باعث خواهد شد تا این میراث جهانی بیش از پیش شناخته شود.

هورامان، منطقه‌ای منحصربه‌فرد در استان کرمانشاه، به‌عنوان یکی از جاذبه‌های گردشگری ایران شناخته می‌شود. این منطقه، با طبیعت بکر، فرهنگ غنی و تاریخ پربارش، همواره مورد توجه گردشگران و دوستداران میراث فرهنگی قرار گرفته است. هورامان، در دامنه کوه‌های زاگرس واقع شده و به‌دلیل مناظر طبیعی زیبا، کوه‌ها، دره‌ها و رودخانه‌های خروشان‌اش، همواره به‌عنوان یک مقصد ایده‌آل برای طبیعت‌گردان مطرح است.

■ **هورامان کرمانشاه؛ مقصدی برای گردشگری و میراث فرهنگی**

طبیعت هورامان به‌خوبی نمایانگر تنوع زیستی و زیبایی‌های طبیعی کشور ایران است. در این منطقه، می‌توان از کوه‌پیمایی و پیاده‌روی در مسیرهای طبیعی لذت برد. بهار با رنگارنگی گل‌ها و صدای پرندگان و پاییز با رنگ‌های گرم و طبیعی، هر کدام فضایی خاص و دل‌انگیز را در هورامان به ارمغان می‌آورند.

از جنبه تاریخ و فرهنگ، هورامان نیز دارای غنای بسیاری است. این منطقه به‌خصوص به‌دلیل داشتن آثار تاریخی مهم شناخته شده. معماری خاص خانه‌ها و بناهای تاریخی در روستاهای پلکانی هورامان، نشان‌دهنده دقت و هنر مردم این دیار در استفاده از منابع طبیعی و هم‌زیستی با محیط‌زیست است. این روستاها، با معماری منحصر به‌فرد خود، نه‌تنها به‌عنوان جاذبه‌ای گردشگری، بلکه به‌عنوان نمادی از هویت فرهنگی مردم هورامان نیز محسوب می‌شوند.

زبان کردی و آداب و رسوم بومیان هورامان نیز یکی از عواملی است که جذابیت این منطقه را دوچندان می‌کند. جشن‌ها و مراسم‌های محلی مانند جشن نوروز و جشن باران، نشان‌دهنده غنای فرهنگی این منطقه و ارتباط نزدیک مردم با طبیعت است. موسیقی سنتی و رقص‌های محلی نیز در این مراسم‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند و فرصتی است برای گردشگران تا با فرهنگ و هنر مردم هورامان آشنا شوند.

صنایع دستی هورامان، مانند گلیم و جاجیم، از دیگر جذابیت‌های این منطقه هستند. این صنایع دستی، نمایانگر هنر و ذوق مردم هورامان در خلق آثار زیبا و کاربردی می‌باشند. بازدید از بازارهای محلی و خرید این محصولات، یک تجربه لذت‌بخش و یادگاری برای گردشگران به همراه خواهد داشت.

غذاهای محلی هورامان نیز یکی از جاذبه‌های این منطقه به‌شمار می‌روند. طعم‌های متنوع و عطر خوش خوراکی‌ها، مانند کباب، دیزی و دیگر غذاهای محلی، دعوتی است که نمی‌توان به آن پاسخ منفی داد. لذت کنار هم نشستن و چشیدن غذاهای محلی در مهمان‌خانه‌های بومی، تجربه‌ای فراموش‌نشدنی خواهد بود.

مردم هورامان به مهمان‌نوازی شهرت دارند و این خصیصه، یکی از عوامل جذابیت این منطقه برای گردشگران است. آشنایی با زندگی روزمره آن‌ها و اقامت در خانه‌های سنتی، فرصتی است تا گردشگران از نزدیک با فرهنگ و آداب و رسوم این دیار آشنا شوند.

در نهایت، هورامان کرمانشاه، با ترکیب زیبایی‌های طبیعی، تاریخ غنی و فرهنگ زنده، به‌عنوان یک مقصد بی‌نظیر برای سفرهایی خاطره‌انگیز شناخته می‌شود. این منطقه، برای علاقه‌مندان به تاریخ و فرهنگ، طبیعت‌دوستان و ماجراجویان، فرصتی مناسب برای تجربه‌ای منحصر به فرد را فراهم می‌آورد. سفر به هورامان، نه‌تنها یک تجربه گردشگری، بلکه سفری به دل تاریخ و زندگی فرهنگی ایران است که روح و جان هر مسافر را تازه خواهد کرد.

اخیراً سیف‌الله رنجبر، مدیر پایگاه جهانی منظر فرهنگی، طبیعی و تاریخی اورامانات کرمانشاه از پیگیری برای تأسیس موزه فرهنگی هورامان خبر داد. این موزه شامل بخش‌های مرکز علمی پژوهشی، باستان‌شناسی و مردم‌شناسی خواهد بود. پیش‌تر تلاش برای ایجاد مرکز پژوهش‌های باستان‌شناسی در روانسر به‌دلیل مشکلات زیرساختی و اعتباری ناکام مانده بود، اما در سفر اخیر وزیر میراث فرهنگی به منطقه، مقرر شد این طرح در قالب موزه فرهنگی هورامان پیگیری شود.

این موزه، علاوه بر نمایش آداب و رسوم و فرهنگ غنی اورامانات در بخش مردم‌شناسی، آخرین یافته‌های باستان‌شناسی منطقه را نیز به نمایش خواهد گذاشت. آثار کشف‌شده در کاوش‌های باستان‌شناسی در آزمایشگاه‌های موزه بررسی می‌شوند و مطالعات انجام‌شده درخصوص اورامانات در یک کتابخانه جمع‌آوری خواهند شد.

طبق گفته وی اعتبار مورد نیاز برای احداث این موزه حدود ۱۵ میلیارد تومان برآورد شده و نیازمند زمینی به مساحت ۵۰۰ متر است. منطقه ثبت جهانی شده اورامانات کرمانشاه دارای ۳۶۳ اثر و محوطه تاریخی است.

با توجه به آنچه بیان شد؛ برای اطلاع از آخرین برنامه‌هایی که برای توسعه این منطقه در نظر گرفته شده با پویا طالب‌نیا، مدیر پایگاه میراث جهانی منظر فرهنگی هورامان/ اورامانات گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید:

مدیر پایگاه میراث جهانی منظر فرهنگی هورامان با بیان اینکه بعد از ثبت جهانی این منطقه برای آن برنامه‌های مدیریتی مختلف با چشم‌انداز پنج‌ساله در نظر گرفته شد، اظهار کرد: این برنامه‌ها با مشارکت جامعه محلی نوشته شده چراکه با توجه به ماهیت این منطقه؛ حضور مردم در همه برنامه‌ها و رویدادها، حفاظت و مدیریت این میراث جهانی حائز اهمیت است.

پویا طالب‌نیا با اشاره به اینکه سعی داریم این برنامه هرچه سریع‌تر اجرایی شود، گفت: تمامی موضوعات حوزه گردشگری، میراث فرهنگی، اقتصاد پایدار منطقه و رسانه در قالب کارگروه‌های مختلف و استفاده از انجمن‌های میراث فرهنگی کشور در نظر گرفته شده تا بتوان از همه ظرفیت‌های موجود برای حفاظت از میراث طبیعی، مملوس و ناملموس منطقه بهره برد.

وی تأکید کرد: همه کارهای این طرح انجام شده و به‌زودی مرحله اجرایی آن آغاز خواهد شد. اجرای این طرح قطعاً در حوزه مدیریت این منطقه ساماندهی مناسبی در پی خواهد داشت.

■ **موزه فرهنگی هورامان؛ نمایشگاه زنده فرهنگ و تاریخ**

مدیر پایگاه میراث جهانی منظر فرهنگی هورامان در بخش دیگر سخنان خود درخصوص موزه، تصریح کرد: در سفر اخیر رئیس جمهور به کرمانشاه، وزیر میراث فرهنگی از دو شهر روانسر و پاوه که در محدوده میراث جهانی هورامان است بازدیدی داشتند، در آن دیدار مقرر شد موزه مردم‌شناسی واقع در شهر پاوه بیشتر مورد توجه قرار گیرد چراکه از نظر ساختاری در شأن میراث جهانی نیست.

طالب‌نیا خاطرنشان کرد: طبق جلسه‌ای در فرمانداری روانسر، مقرر شد در این شهر نیز به‌عنوان دروازه اورامانات در استان کرمانشاه، یک موزه فرهنگی راه‌اندازی و به همه جوانب حوزه فرهنگ از معماری گرفته تا آثار تاریخی، میراث ناملموس، رویدادها و همه موارد پرداخته شود.

■ **اقدامات اجرایی؛ از مرمت مساجد تا ساماندهی بافت‌های روستایی**

وی در بخش دیگر سخنان خود اظهار کرد: بیشتر پژوهش‌های لازم منطقه در روند ثبت جهانی انجام شد تا این منطقه به ثبت جهانی برسد، هم‌اکنون اقدامات تکمیلی در حال انجام است. به‌طور مثال اخیراً فهرست مساجد اورامان را تهیه کرده و پنج مسجد آن را به ثبت ملی رساندیم، سال گذشته نیز از اعتبارات ملی برای مرمت مسجدی در روستای گرال شهرستان پاوه بهره بردیم.

وی درخصوص نخستین ساختمان بخشداری منطقه کرمانشاه در شهر باینگان که متعلق به دوران پهلوی است گفت: پرونده ثبتی آن با همکاری شهرداری و فرمانداری تشکیل شد و سال گذشته در فهرست میراث ملی قرار گرفت و حدود یک میلیارد تومان اعتبار برای مرمت فاز نخست آن هزینه کردیم.

این مسئول ادامه داد: در سال جاری نیز فاز دوم مرمت آن را آغاز کردیم و قرار است از این بنا برای عرضه صنایع دستی منطقه نیز حمایت شده تا از حوزه صنایع دستی منطقه نیز حمایت شده باشد.

■ **تبلیغات و رویدادهای فرهنگی برای معرفی بهتر**

طالب‌نیا در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به اینکه همه آثار قرار گرفته در منطقه هورامان امکان بازدید ندارند، گفت: برخی مناطق فقط یک محوطه است و جاذبه‌ای ندارد بنابراین آثار شاخص به گردشگران معرفی می‌شود.

وی افزود: ما برای بهبود وضعیت آثار شاخص مانند مساجد و بافت‌های روستایی مانند قلعه‌جی و کلاچ لولم در جوانرود از اعتبارات پایگاه استفاده می‌کنیم تا زیرساخت‌های گردشگری خود را مهیای پذیرش گردشگران کنیم.

وی با اشاره به اینکه دیگر اثر، گوردخمه‌ای در شهر روانسر است که به‌عنوان دروازه ورودی اورامان از آن یاد می‌شود، ابراز کرد: سال گذشته مستندنگاری علمی، مرمت و پاکسازی آن انجام شد و با نورپردازی مناسب به‌عنوان یک جاذبه طبیعی آماده پذیرش گردشگران است.

این مسئول در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به اینکه فیلمبرداری از منطقه برای ثبت جهانی منطقه انجام شد، گفت: روابط عمومی ما در نمایشگاه گردشگری به‌صورت ویژه، آگهی‌های کوتاه تبلیغاتی از هورامان و جاذبه‌های گردشگری آن ارائه داد.

طالب‌نیا با اشاره به برگزاری جشنواره‌های مختلف در این منطقه به‌صورت مستمر گفت: اخیراً جشنواره توت فرنگی در شهر شاهو در شهرستان روانسر با استقبال خیلی خوب مردم برگزار شد. همچنین سال گذشته در ایام نوروز با حضور پوران درخشنده که از مشاوران قائم مقام وزیر گردشگری است، مراسمی با نام «گل» که به معنای همکاری و مشارکت عمومی است را برگزار کردیم. این مراسم در فهرست ملی میراث ناملموس ما ثبت شده و تبلیغات خیلی خوبی برای آن انجام دایم، شهرداری نیز برای ماندگاری این مراسم، خیابانی را با این اسم نامگذاری کرد.

وی در بخش پایانی سخنان خود تأکید کرد: همسویی ارگان‌های مختلف برای انجام امور در محوطه‌های تاریخی ضروری است تا از موازی‌کاری جلوگیری شود و بتوان با مدیریت واحد برای بهبود این محوطه گام برداشت.

■ **تبلیغات هدفمند؛ ضرورتی برای معرفی هورامان به جهان**

منطقه هورامان در استان کرمانشاه که در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده، گنجینه‌ای بی‌نظیر از فرهنگ، تاریخ و طبیعت ایران‌زمین محسوب می‌شود. این منطقه با دارا بودن ۳۶۳ اثر و محوطه تاریخی، نیازمند مدیریتی هوشمندانه و برنامه‌ریزی دقیق برای حفظ و معرفی این میراث ارزشمند است.

در این راستا، طرح احداث موزه فرهنگی هورامان به‌عنوان یکی از پروژه‌های کلیدی در دستور کار قرار گرفته. این موزه که شامل بخش‌های پژوهشی، باستان‌شناسی و مردم‌شناسی خواهد بود، می‌تواند نقش مهمی در معرفی فرهنگ غنی این منطقه ایفا کند. در بخش مردم‌شناسی نیز آداب و رسوم و شیوه زندگی مردم هورامان به نمایش گذاشته خواهد شد و در بخش باستان‌شناسی، آخرین یافته‌های کاوش‌های منطقه، در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت.

مدیریت صحیح این پروژه و جذب اعتبار مورد نیاز، می‌تواند تحولی اساسی در توسعه گردشگری منطقه‌ایجاد کند. ایجاد چنین مرکزی علاوه بر حفظ و معرفی میراث فرهنگی، موجب رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال برای ساکنان محلی خواهد شد.

برای جذب گردشگران به این منطقه، علاوه بر احداث موزه، نیازمند توسعه زیرساخت‌های گردشگری، آموزش راهنمایان محلی و تبلیغات هدفمند هستیم. معرفی جاذبه‌های طبیعی و تاریخی هورامان از طریق رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی می‌تواند سهم مهمی در شناساندن این منطقه به گردشگران داخلی و خارجی داشته باشد.

در نهایت، موفقیت این طرح‌ها در گرو همکاری نهادهای دولتی، مشارکت جوامع محلی و مدیریت یکپارچه تمامی بخش‌هاست. با برنامه‌ریزی دقیق و اجرای صحیح این پروژه‌ها، می‌توان هورامان را به یکی از قطب‌های مهم گردشگری فرهنگی کشور تبدیل و این میراث ارزشمند را برای نسل‌های آینده حفظ کرد.